

RAČUNALNE MREŽE

SAŽETAK

Računalne mreže nastaju zbog

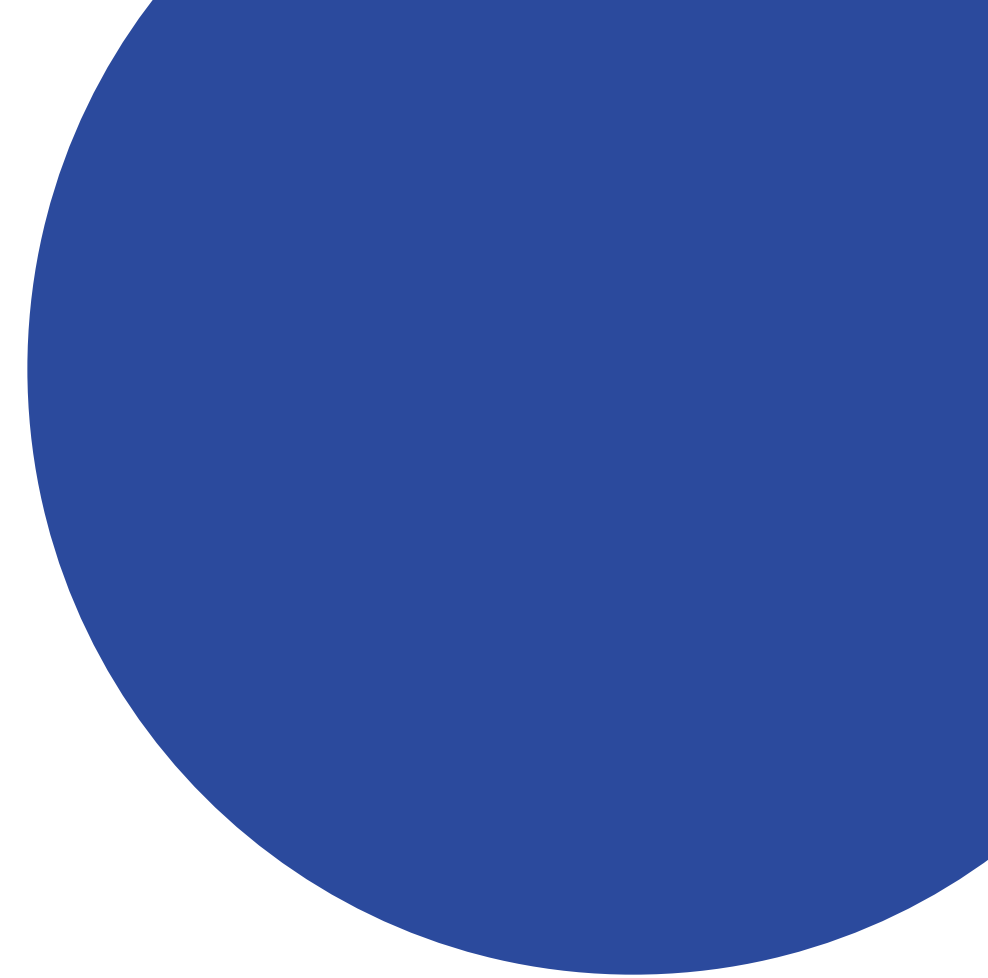
- potrebe za dijeljenjem resursa
- potrebe za razmjenom podataka
- potrebe za spajanjem računala

Računalna mreža

- skup dvaju ili više povezanih računala između kojih se vrši izmjena podataka i koriste zajednički resursi

Računala mogu biti spojena

- kabelom
  - bežično
-

Infrastruktura mreže

1

računalo (mrežna kartica, wifi adapter, driveri,...)

2

medij za prijenos podataka (kablovi kod žičanog povezivanja,...)

3

uređaji za povezivanje (koncentrator, preklopnik, usmjerivač)

4

softver za povezivanje

5

mrežni protokoli

Vrste mreža prema ulogama računala u mreži

Korisničko poslužiteljski model

Poslužitelj (server) prima zahtjeve klijenta, obrađuje ih i podatke šalje prema zahtjevu

Klijent se spaja na mrežu i šalje zahtjev prema poslužitelju

** istražite prednosti i nedostatke ovakvog modela

Peer to peer (P2P) model

Sva računala su ravnopravna i istovremeno su i korisnici i poslužitelji.

P2P se najčešće koristi kad postoji potreba dijeljenja raznih multimedijalnih sadržaja. (Postavlja se pitanje legalnosti ovakve vrste dijeljenja)

** istražite prednosti i nedostatke ovakvog modela

Vrste mreža prema veličini

LAN

Lokalna mreža - računala
povezana na malom
prostoru

MAN

Gradska mreža - računala
povezana na širem
području

WAN

Široko razgranata mreža -
povezuje udaljena
područja (npr.internet)

Protokoli

- skup pravila za komunikaciju između računala

TCP/IP

*Transmission Control
Protocol/Internet Protocol*

standardni protokol za
razmjenu podataka među
računalima na internetu

HTTP

*Hiper Text Transfer
Protocol*

*protokol za prijenos
hipertekstualnih datoteka*

FTP

File Transfer Protocol

protokol za prijenos
podataka između servera i
klijenta

Internet

razvio se iz ARPANet-a (1969.) - mreža američkog ministarstva obrane

globalna, decentralizirana mreža

podaci se prenose u paketima

svako računalo ima jedinstvenu IP adresu

Brzina prijenosa podataka

bps - bitovi po sekundi

kbps - kilobitovi po sekundi (1024 bps)

mbps - megabitovi po sekundi (1024 kbps)

brzina od 10 mbps = prijenos od 1,28 MB/s

brzina prijenosa odnosno preuzimanja može se provjeriti na web stranici ili aplikaciji speedtest

Usluge / servisi na internetu

World wide web
Elektronička pošta
Webmail
Videokonferencije
Društvene mreže
Chat

Diskusijske skupine
VoIP
FTP
Telnet
Blog
Forum

URL - jedinstvena adresa datoteke na internetu

1 vrsta protokola - *https*

2 vrsta usluge - *www*

3 ime računala (server) - *ets*

4 domena - *.hr* (vršna domena)

5 naziv sadržaja na računalu (serveru) - */o-skoli*

IP adresa

Sastoji se od 4 broja između 0 i 255 odvojena točkom

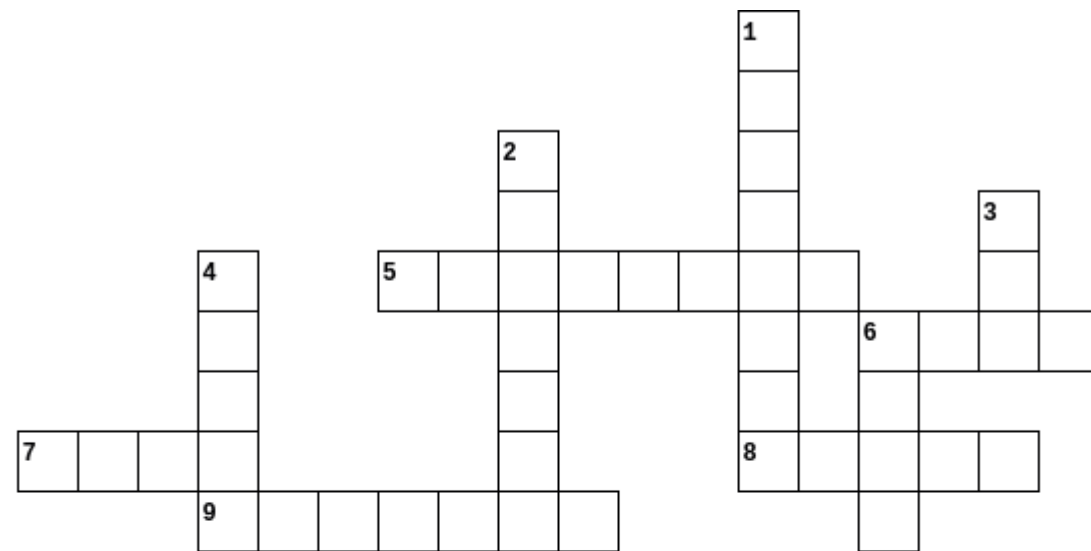
DNS

Sustav koji dodjeljuje imena računalima

DNS poslužitelj

Simboličke adrese pretvara u brojčane

Ponavljjanje

Across

5. Kako se zove najveća globalna, decentralizirana mreža?
6. Kako nazivamo neželjenu poštu?
7. Koja je skraćenica za bežično povezivanje računala?

Down

1. Koja je domena webmail servisa koji nudi CARNET?
2. Kako se zove najpoznatiji Microsoftov klijent za elektroničku poštu?
3. Koliko minimalno računala mora biti spojeno da

